

การแก้ไขปัญหาความประพฤติ
นักเรียน นักศึกษา

“ให้ความรักก่อนให้ความรู้”

เมื่อพบนักเรียนหนีเรียน ก็ต้องซักถามพูดคุย
อย่างเป็นกันเอง ถึงสาเหตุที่หนีเรียน เพื่อจะได้ประสาน
ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามาให้ตรงจุด ระหว่างบ้าน
และโรงเรียน โดยทำความเข้าใจร่วมกันกับโรงเรียนว่า
จะอย่างไรให้นักเรียนอยู่ในโรงเรียนและบ้าน
อย่างมีความสุข และมีความรักความอบอุ่น

“นักเรียน นักศึกษา ทุกคนอยากเป็นคนดี
แต่สิ่งที่เขาขาดคือความรักและการยอมรับ
เราในฐานะที่เป็นบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ/บุคลากรของรัฐ ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี
และสร้างเสริมนักเรียน นักศึกษาให้เป็นคนดี
เต็มเปี่ยมไปด้วยความรัก และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง”

ศูนย์เสมารักษ์ กระทรวงศึกษาธิการ
สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
อาคารเสมารักษ์ ถนนราชดำเนินนอก
เขตดาสิต กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์/โทรสาร 0 - 2628 - 6184

เทคนิคการสังเกตพฤติกรรม
และการแก้ไขปัญหา
ความประพฤติ
นักเรียน นักศึกษา

ต้นเหตุของการหนีเรียน

1. ปัญหาการเรียน เรียนไม่รู้เรื่องเนื่องจากเขาวนปัญญาต่ำ
2. เปื่อหน่วยการเรียนการสอน เปื่อครู ดุเกินไปหรือสอนไม่น่าสนใจ และกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
3. ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ ไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม
4. ถูกชักจูงจากเพื่อนไปแหล่งที่มีความสุข สนุกและน่าสนใจ กว่าในห้องเรียน
5. ครอบครัวไม่มีความสุข ขาดความรักความเข้าใจจากพ่อแม่

สาเหตุของการเสี่ยงต่อการมีปัญหาทางพฤติกรรม

1. จากตัวเด็ก

- 1.1 กรรมพันธุ์ เด็กบางรายที่มีปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์จิตใจ อาจมีสาเหตุมาจากความผิดปกติที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว
- 1.2 เซาว์ปัญญา ระดับเขาวนปัญญาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมของเด็ก
- 1.3 สุขภาพร่างกาย เด็กที่เจ็บป่วยบ่อย เจ็บป่วยเรื้อรัง มีความพิการ เป็นสาเหตุของความเครียด และความขัดแย้งทางใจ รวมไปถึงปัญหาทางบุคลิกภาพและกลไกการปรับตัวทางสังคมที่ไม่เหมาะสม
- 1.4 ลักษณะบุคลิกภาพของตัวเด็กเอง เช่น เด็กมีลักษณะเก็บตัว แยกตัว แสดงออกทางด้านอารมณ์ไม่เหมาะสม ทักษะทางสังคมบกพร่อง

2. จากสิ่งแวดล้อม

2.1 ภาวะของครอบครัว ครอบครัวไม่สมบูรณ์ พ่อแม่หย่าร้าง การเสียชีวิตของบุคคลในครอบครัว เด็กอาศัยอยู่กับคนอื่น เช่น พ่อเลี้ยง ญาติ พี่น้อง รูปแบบของครอบครัวที่พ่อหรือแม่ประพฤตินั้นเป็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสม หรือบรรยากาศของครอบครัวไม่มีความสุข

2.2 ฐานะทางครอบครัว เด็กที่เกิดในครอบครัวยากจนอาจได้รับความขัดแย้งทางใจในลักษณะของการขาดสิ่งสนับสนุน สิ่งยั่วยุทางสังคม เช่น ของเล่น เสื้อผ้าราคาแพง การถูกดูหมิ่นจากสังคม การขาดความภาคภูมิใจในตนเอง ส่วนเด็กที่เกิดในครอบครัวที่มั่งคั่งได้รับการตามใจมากเกินไป ก็อาจกลายเป็นปัญหาทางสุขภาพจิต รวมทั้งเด็กนักเรียนที่มีฐานะทางครอบครัวเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน เช่น การล้มละลายเพราะเศรษฐกิจ พ่อ/แม่ตกงาน

2.3 การเลี้ยงดู อิทธิพลการเลี้ยงดูที่ทำให้เด็กเกิดปัญหา การปกป้องเด็กมากเกินไป การเลี้ยงดูที่ปฏิเสธไม่รับเด็กเป็นลูก การเลี้ยงดูอย่างปล่อยปละละเลย การตั้งความคาดหวังกับเด็กมากเกินไป พ่อแม่เป็นโรคประสาทหรือเป็นโรคจิต ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี หรือการสื่อสารไม่เหมาะสม

2.4 สิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น ภาวะกดดันจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ชุมชนที่เด็กอยู่อาศัย เป็นชุมชนแออัด แหล่งที่มีอบายมุข และผลกระทบจากสื่อต่างๆ

การแสดงออกทางพฤติกรรม

1. การแต่งกาย
 - แต่งกายผิดระเบียบ
 - สกปรก มอมแมม ไม่เอาใจใส่ดูแลตนเอง
2. ลักษณะท่าทาง
 - กระด้างก้าวร้าว ไม่มีสัมมาคารวะ ตื้อดื้อ
 - เหม่อลอย เก็บตัว เชื่องซึม
3. การพูด
 - พูดก้าวร้าวไม่สุภาพ ไม่เหมาะสม โต้เถียงเอะอะวอยวาย
 - พูดน้อย ไม่อยากพูด เงียบขรึม
4. การเรียน
 - หนีเรียน
 - มาโรงเรียนสายประจำ
 - การเรียนตกต่ำ
 - ไม่สนใจการเรียน
5. พฤติกรรมทางเพศ
 - มีพฤติกรรมทางชู้สาว มั่วสุมทางเพศกับเพื่อนชาย/หญิง
6. ความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่ดี มีเพื่อนน้อย